

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **A. M.**
státní příslušnost: X
t. č. pobyttem X
zastoupen Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou
se sídlem Milady Horákové 13, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 1. 2023, č. j. OAM-791/ZA-ZA11-ZA16-2022,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Předmětem sporu je otázka, zda soud může za novou skutečnost odůvodňující opakované meritorní posouzení žalobcovy opakované žádosti o mezinárodní ochranu považovat dopady zemětřesení v Turecku z února 2023.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal opakovanou žádost o mezinárodní ochranu, kterou opřel o tvrzení, že coby Kurd měl v Turecku těžký život. Nemohl si najít zaměstnání. O mezinárodní ochranu žádal již v roce 2021 ze stejných důvodů.
3. Žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 1. 2023, č. j. OAM-791/ZA-ZA11-ZA16-2022 („rozhodnutí žalovaného“), shledal opakovanou žádost žalobce nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a řízení podle § 25 písm. i) zastavil. Neshledal důvody pro nové posouzení žádosti. Důvody související s kurdskou národností žalobce uváděl již v prvním řízení a žalovaný se s nimi řádně vypořádal. V Turecku zároveň nedošlo od posledního meritorního posouzení žalobcovy žádosti k takové změně okolností, která by vedla k nutnosti znovu posoudit žádost žalobce po věcné stránce.

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

4. Žalobce namítá, že po vydání rozhodnutí žalovaného se situace v Turecku změnila. Jihovýchod Turecka v únoru 2023 zasáhlo silné zemětřesení. Ke slabším otřesům došlo i v místě žalobcova bydliště (město X). V blízkých oblastech ale byly otřesy silnější. Celá zasažená oblast se potýká s humanitární krizí. Lidé tam nejsou v důstojných podmínkách. Vzhledem k tomu, že v dané oblasti žije převážně kurdská populace, nelze očekávat výraznou finanční pomoc od státu. Přibližně 1,5 milionů obyvatel Turecka je v současné době bez přístřeší.
5. Žalobce odkazuje na čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice, který vyžaduje, aby soud přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany daný případ posuzoval *ex nunc* (podle aktuálního stavu, nikoliv ke stavu v době rozhodnutí žalovaného). Protože již uplynula transpoziční lhůta, má toto ustanovení přímý účinek. Soud proto nemůže aplikovat § 75 odst. 1 soudního řádu správního.
6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě pouze zopakoval důvody, které jej vedly k zastavení řízení o opakované žádosti žalobce. Na konkrétní žalobní námitky související se zemětřesením v Turecku nereagoval.

IV. Hodnocení věci soudem

7. Žaloba *není důvodná*.
8. Ve správním řízení žalobce žádné nové skutečnosti nepředložil ani se neobjevily. Svou opakovanou žádost o mezinárodní ochranu založil na zcela totožných důvodech, jako tu první (životní těžkosti plynoucí z jeho kurdské národnosti). To žalobce nezpochybňuje ani ve své žalobě. Nenamítá, že by žalovaný při vydání svého rozhodnutí jakkoli pochybil. Vznáší však novou skutečnost – zemětřesení v Turecku z února letošního roku a jeho dopady na život obyvatel jihovýchodní části země. Soud by ji podle žalobce měl zohlednit krajský soud s ohledem na čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice.
9. Podle čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice platí, že „[č]lenské státy pro dosažení souladu s odstavcem 1 zajistí, aby účinný opravný prostředek obsahoval úplné a *ex nunc* posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU, a to alespoň v řízeních o opravném prostředku u soudu prvního stupně.“ Judikatura jednoznačně dovodila přímý účinek tohoto ustanovení a v jeho důsledku neaplikovatelnost § 75 odst. 1 soudního řádu správního v řízení před

krajským soudem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 8. 2017, č. j. 1 Azs 194/2017-30, nebo ze dne 15. 1. 2016, č. j. 5 Azs 20/2015-35).

10. To ale neznamená, že jakákoliv nová skutečnost vede k povinnosti soudu k ní přihlédnout a případně zrušit rozhodnutí žalovaného. Především se musí jednat o skutečnosti, které žadatel o udělení mezinárodní ochrany buď nemohl bez svého zavinění uvést již v řízení před správním orgánem, anebo k jejich neuvedení měl ospravedlnitelný důvod (nález Ústavního soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16). Zároveň *musí jít o skutečnosti, které svědčí o tom, že by žalobce mohl v zemi původu čelit pronásledování nebo vážné újmě* a které by tedy alespoň potenciálně mohly vést k udělení mezinárodní ochrany.
11. Nutnost prolomit zásadu koncentrace řízení podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního v návaznosti na nově uváděné skutečnosti platí pouze v případě, že tyto skutečnosti mají relevanci z pohledu azylu podle § 12 písm. b) nebo doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. a) až c) zákona o azylu. Pouze tyto typy mezinárodní ochrany totiž mají svůj původ v unijním právu. Neplatí však u důvodů, pro které by typicky bylo možné udělit humanitární azyl. Humanitární azyl je totiž institutem vnitrostátního práva, který zákon o azylu zavádí nad rámec kvalifikační směrnice. V jeho případě se tedy nelze dovolávat přímého účinku čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice (obdobně viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2018, č. j. 5 Azs 201/2017-37, bod 25).
12. Dopady tureckého zemětřesení, zejména v podobě zhoršené humanitární situace a celkové životní úrovně obyvatel zasažené části Turecka jsou nepochybně děsivé. Nepředstavují ovšem skutečnost, která by svědčila o tom, že by žalobci hrozilo pronásledování nebo vážná újma v podobě (a) trestu smrti, (b) špatného zacházení nebo (c) ohrožení života v souvislosti s ozbrojeným konfliktem. Jsou naopak typickými důvody, pro které lze uvažovat o udělení humanitárního azylu. Mezi důvody hodné zvláštního zřetele judikatura obecně řadí (mimo jiné) to, že osoba přichází z oblastí postižených humanitární katastrofou (viz např. rozsudky ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, ze dne 21. 3. 2018, č. j. 6 Azs 6/2018-33, či usnesení ze dne 7. 12. 2017, č. j. 10 Azs 286/2017-35).
13. Žalobce tedy sice uvedl novou skutečnost, kterou nemohl uvést ve správním řízení, neboť nastala až po vydání rozhodnutí žalovaného. *Nejedná se ale o takovou skutečnost, která by svědčila o tom, že by žalobce mohl v Turecku čelit pronásledování nebo vážné újmě*. Špatná humanitární situace v Turecku po zemětřesení má potenciálně relevanci nanejvýš z pohledu humanitárního azylu. Zda ale v případě žalobce skutečně existuje důvod hodný zvláštního zřetele, krajský soud posuzovat nemohl. V případě důvodů souvisejících s humanitárním azylem totiž krajský soud nemohl prolomit § 75 odst. 1 soudního řádu správního. Při přezkumu zákonnosti rozhodnutí žalovaného tak musel vycházet ze skutkového stavu ke dni jeho vydání.
14. Vzhledem k tomu, že k obsahu rozhodnutí žalovaného žalobce žádné námitky nevznáší, krajský soud pouze pro úplnost dodává, že žalobce opravdu oproti své předchozí žádosti netvrdil nic nového, co by mělo relevanci z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany. Lze proto konstatovat, že nesplnil podmínky pro opětovné meritorní posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný postupoval správně, pokud jeho opakovanou žádost posoudil jako nepřípustnou a řízení o ní zastavil.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

15. Krajský soud pro nedůvodnost žalobu zamítl. Neúspěšnému žalobci nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšný žalovaný žádné nevyčísлил a ani ze spisu neplyne, že by mu nějaké nad rámec jeho běžné administrativní činnosti vznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

Brno, 30. června 2023

Martin Kopa, v. r.
samosoudce